

Rekommandation 21/2023
Forslag A 1942/UHN
Behandles af Udvalget for et Holdbart Norden

Nordisk indsats mot internationell miljöbrottslighet (A 1942/UHN)

Udvalget for et Holdbart Norden foreslår, at Nordisk Råd tager svar på rekommandation 21/2023 til efterretning og afventer *politisk dialog* hvad angår Nordisk indsats mot internationell miljöbrottslighet.

Baggrund

Rekommandationen har følgende ordlyd:

Nordisk Råd anbefaler de nordiske regeringer

at underlätta och samordna det nordiska samarbetet kring brottsbekämpande åtgärder vad gäller internationell miljöbrottslighet

Svar fra de nordiske regeringer

Europaparlamentet och rådet har nyligen kommit överens om ett reviderat miljöbrottsdirektiv. Direktivet innehåller brottsbeskrivningar för de allvarligaste överträdelsena av EU:s miljölagstiftning och harmoniserar de lägsta maximistrafpen för dessa brott. Det innebär att medlemsstaterna kommer ha en gemensam syn på vad som ska vara kriminaliserat och vad de strängaste straffen för dessa brott ska vara, vilket kommer underlätta samarbetet mellan medlemsstaterna i fråga om gränsöverskridande miljöbrottslighet. Direktivet innehåller också bestämmelser som innebär att medlemsstaterna ska se till att myndigheter som bekämpar miljöbrott ska ha tillräckliga resurser och tillgång till lämpliga tvångsmedel. Detta väntas underlätta samarbetet kring brottsbekämpande åtgärder vad gäller internationell miljöbrottslighet.

Ett socialt hållbart samhälle innebär att medborgare känner sig trygga och att samhällets motståndskraft mot allvarlig brottslighet av olika slag är starkt. Under det svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet kommer därför ett särskilt fokus att

vara på samarbete samt kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan de nordiska länderna rörande olika typer av brottslighet. Genom att dela insikter och erfarenheter om hur allvarlig brottslighet kan förebyggas och hanteras kan arbetet utvecklas utifrån bästa möjliga kunskap. Ett exempel är den illegala avfallshanteringen, där stora ekonomiska förtjänster i kombination med låg upptäcktsrisk ligger bakom. En jämförande studie av förutsättningarna för att förebygga och bekämpa avfallsbrottslighet i de nordiska länderna kommer därför att genomföras inom miljö- och klimatsamarbetet.

Det pågår också ett löpande nordiskt samarbete och utbyte på olika sätt mellan brottsbekämpande myndigheter kopplat till gränsöverskridande brottslighet, inklusive miljöbrottslighet. Ett exempel är att den svenska Polismyndigheten under 2024–25 kommer att leda en så kallad Operational Action inom ramen för EMPACT-samarbetet (European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats), Syftet med aktiviteten är att fördjupa samverkan mellan de nordiska länderna för att upptäcka och förhindra illegala transporter av uttjänta fordon samt delar av fordon. Andra exempel är nätverket ENPRO (Network of prosecutors on Environmental Crime in the Baltic Sea Region) inom CBSS som består av åklagare som arbetar med miljöbrott i Östersjöområdet och Nordsjönätverket (North Sea Network of Prosecutors and Investigators) under Oskar där berörda länder samarbetar för att utreda och lagföra MARPOL-havs föroreningar i Nordsjön.

De nordiska regeringarna anser härmed att rekommendationen är delvis uppfylld.

Udvalgets synpunkter

Udvalget noterer med interesse at det svenske formandskab har sat fokus på samarbejde omkring videns- og erfaringsdeling mellem de nordiske lande vedrørende forskellige typer af kriminalitet. Udvalget understreger vigtigheden af et særskilt fokus på miljøkriminalitet, og noterer med interesse at svaret referer til illegal affaldshåndtering.

Udvalget noterer at der løbende pågår nordiske samarbejde mellem relevante myndigheder omkring grænseoverskridende kriminalitet, herunder miljøkriminalitet, men finder at der er potentiale for et langt større samarbejde og målrettede indsatser. eksempelvis i forbindelse med implementering af EU's direktiv om miljøkriminalitet, sikring af virksomheders ansvar for beskyttelse af menneskerettigheder og miljø i deres værdikæder, vidensdeling og erfaringsudveksling mm.

Udvalget fremhæver, at Norden bør være ledende hvad gælder indsatsen mod international miljøkriminalitet. Miljøkriminalitet er en af verdens mest indbringende organiserede kriminelle aktiviteter og har negativ indvirkning både på miljø og mennesker. Derfor mener udvalget også at Norden tilsammen kan gøre langt mere end

der gøres i dag og anser således ikke rekommandationen som færdigbehandlet og afventer *politisk dialog* hvad angår Nordisk indsats mot internationell miljøbrottslighet.
Tórshavn, den 8. april 2024

Tove Elise Madland (A)
Karin Gaardsted (S)
Johan Andersson (S)
Åsa Karlsson (S)
André N. Skjelstad (V)
Anna Falkenberg (sb)
Rebecka Le Moine (MP)

Bella Forsgrén (gröna)
Heikki Autto (saml)
Lene Westgaard-Halle (H)
Marianne Bigum (SF)
Lars Andersson (SD)
Staffan Eklöf (SD)
Himanshu Gulati (FrP)